

Svetový deň astmy

Bratislava, 4. máj 2015 – Prvý májový utorok patrí Svetovému dňu astmy. Počet pacientov s týmto ochorením narastá. Na Slovensku za posledných 15 rokov pribudlo viac ako 63-tisíc astmatikov. Celosvetovo trpí týmto ochorením približne 235-miliónov ľudí, čo zaraďuje astmu medzi najrozšírenejšie chronické ochorenia. U detí je to dokonca najčastejšie neprenosné ochorenie.

Podľa posledných údajov Národného centra zdravotníckych informácií bolo v pneumologických a ftizeologických ambulanciách sledovaných s bronchiálnou astmou vyše 96- tis. pacientov, z toho viac ako 6-tisíc s ťažkou pretrvávajúcou formou. Najviac chorých evidovali ambulancie v Prešovskom (24 636) a Nitrianskom (17 461) kraji a najmenej v Bratislavskom (6760) a Žilinskom (7725) kraji. V alergiológických a imunologických ambulanciách sa počet liečených astmatikov v priebehu roka vyšplhal dokonca na takmer 200-tisíc, najviac v Košickom (34 906) a Žilinskom (34 109) kraji a najmenej v Trenčianskom (13 067) a Banskobystrickom (13 320) kraji.

Podľa štatistík WHO sa počet astmatikov každoročne zvyšuje a odhaduje sa, že do roku 2025 ich počet stúpne na 400-miliónov. Napríklad len v západnej Európe sa ich počet za posledných 10 rokov zdvojnásobil. V USA sa počet astmatikov od začiatku osemdesiatych rokov zvýšil o viac ako 60% a úmrtia sa zdvojnásobili na 5-tisíc za rok. V Austrálii trpí na astmu jedno zo šiestich detí mladších ako 16 rokov. V Indii sa ich počet odhaduje na 15-20-miliónov. Ročne na astmu vo svete zomrie približne 180-tisíc ľudí. S pribúdajúcim počtom pacientov stúpajú aj náklady na liečbu, ktoré sú celosvetovo dokonca vyššie ako na HIV/AIDS a TBC spolu.

Svetový deň astmy je každoročne organizovaný Globálnou iniciatívou pre astmu (GINA) s podporou Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO). Téma na tento rok je totožná s minuloročnou: „Svoju astmu môžeš mať pod kontrolou.“ Kontrola tohto ochorenia je nevyhnutným predpokladom pre úspešnú liečbu a vyžaduje si obojstrannú spoluprácu lekára aj pacienta.

WHO definuje astmu ako chronické ochorenie charakterizované opakujúcimi sa záchvatmi dýchavičnosti a sipotu, ktoré sa líšia v závažnosti a frekvencii od pacienta k pacientovi. Astmatický záchvat vzniká pri zvýšenej aktivite dýchacích ciest na rôzne podnety (alergény, lieky, parfumy, chemikálie, tabakový dym, prach, chlad, vírusy, baktérie, atď.), pri ktorých sa priedušky prudko stiahnu a sťažujú prienik vzduchu do a z pľúc. Toto stiahnutie sa často prejavuje ako tzv. pískanie pri nádychu a výdychu. K rizikovým faktorom, ktoré sa podieľajú na rozvoji astmy patrí genetická predispozícia, znečistenie prostredia, alergény, časté užívanie antibiotík v detstve, časté infekcie dýchacích ciest. Taktiež by sme sa mali vyvarovať dlhodobému stresu, dlhodobej práci v znečistenom a prašnom prostredí a fajčeniu. Aj keď je astma nevyliciteľné ochorenie, správna liečba umožňuje pacientom dobrú kvalitu života bez výrazných obmedzení.

Liečba astmy je dnes už „šitá na mieru“. Jej cieľom je minimalizovať príznaky ochorenia, zamedziť zhoršeniu stavu v podobe astmatických záchvatov a zabezpečiť pacientovi rovnakú kvalitu života ako zdravému človeku. Základom úspešnej liečby je hlavne jej kontrola a prevencia, ktoré pomáhajú

Kontakt:

Peter Bubla
Komunikačný odbor
Ministerstvo zdravotníctva SR

Telefón:

02/59373116
0918 709 790

E-mail:

peter.bubla@health.gov.sk
www.health.gov.sk
www.nczisk.sk

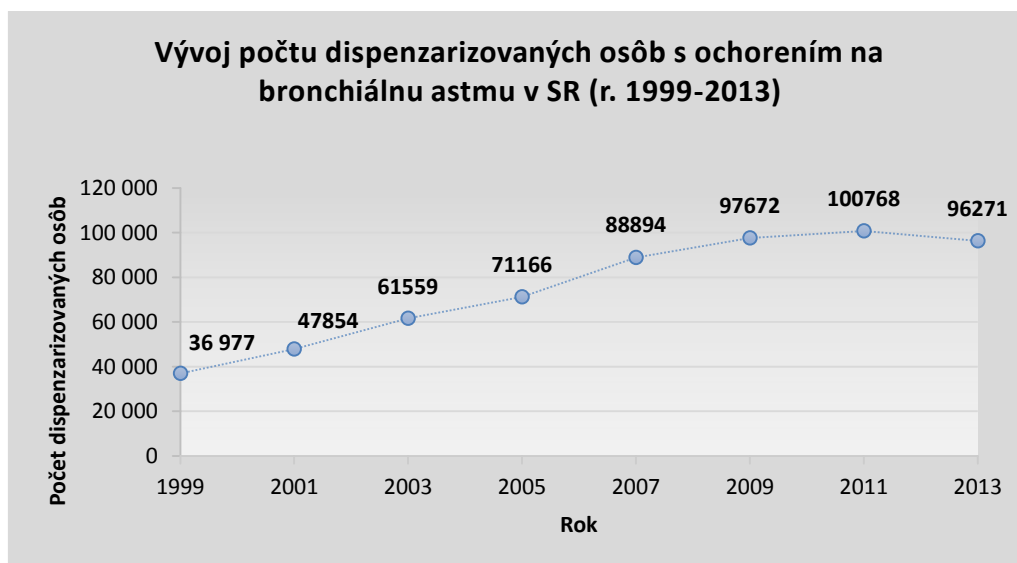
predchádzať zhoršeniu stavu. Medzi najdôležitejšie pravidlá patrí vyhýbanie sa cigaretovému dymu, znečistenému ovzdušiu, zamedzenie kontaktu so spúšťačmi astmatických záchvatov, nezanedbať úplné vyliečenie každej infekcie. K ďalším zásadám patrí aj primeraná fyzická aktivita, dychová gymnastika, pravidelné stravovanie, dostatočný spánok a udržiavanie primeranej hmotnosti. Samozrejmosťou pre pacienta by malo byť nefajčiť.

Graf 1: Počet dispenzarizovaných pacientov s bronchiálnou astmou v pneumologických a ftizeologických ambulanciách podľa krajov v SR, rok 2013.

Zdroj: NCZI

Graf 2: Vývoj počtu dispenzarizovaných osôb v pneumologických a ftizeologických ambulanciách s ochorením na bronchiálnu astmu v SR (r. 1999-2013)

Zdroj: NCZI

Kontakt:

Peter Bubla
Komunikačný odbor
Ministerstvo zdravotníctva SR

Telefón:

02/59373116
0918 709 790

E-mail:

peter.bubla@health.gov.sk
www.health.gov.sk
www.nczisk.sk